

Izhaja
vsako prvo in
tretjo soboto
v mesecu.
Stane na leto
6 K,
na pol leta
3 K.
Posamezni
listi po
30 vin.

Paročnina
naj se pošilja
upravníštvu.
Rokopisi pa
uredníštvu
'Ježa'
v Ljubljani.
Inserati
se računajo
po dogo-
voru.

Glasilo veseljakov

LOV NA TIGRE.

V salonu baronice Fride. Mala, toda elegantna družba. Dva gospoda in dve dami, baronica in njena družica ter gospoda slikar Zdravko in baron Lole.

Salon baronice Fride se je prišteval najodličnejšim celega mesta. Ni čuda; baronica Frida je bila žanska čarobne krasote in poleg tega vdova izrednjega ognja. Nje soprog se je v konjski dirki ubil in baronica je za njim prav odkritosrčno žalovala, kajti ljubila ga je resnično. Dve leti sta minuli. V svojem gradiču nedaleč glavnega mesta, živila je baronica oddaljena od vseh zabav le tihi svoji žalosti. Nihče se ji ni smel približati, niti prijateljice, niti njeni častilci, katerih je imela v obilici. Baronica je bila sicer uljudna toda hladna napram vsemu laskanju. Nekega dne podala se je s svojega tihega gradiča zopet v šumno glavno mesto. Toda, razun slikarja Zdravka ter barona Lole, ni nikogar vsprejela. Bila sta si prijatelja in tema prijateljema je dejala nekega dne baronica Frida to-le:

„Ljuba moja! Vem, da bi oba rada naj se odločim ter podam nemu izmed vaju roko k dosmrtni združitvi. Dobro, poslušajta toraj moj sklep. Pripravljena sem zopet se poročiti in sicer z nikomur drugim kakor z Vami, gospod Zdravko, ali pa z Vami baron Lole. Ljubim vaju oba enako in čutim, da bi bila z enim izmed vaju srečna. Toda povem vama, da za-

htevam veliko od svojega soproga. Razvadil me je namreč moj prvi soprog, ki je bil pravi junak v vsakem oziru, Čujta toraj! Da vaju izpoznam natančneje, podajta se v Indijo — sredstva vama dopuščajo. Idita na lov na tigre in čez leto dnij se zopet zglasita pri meni. Prisegam vama, da se bom tedaj odločila za enega izmed vaju ter da ne bom med tem časom občevala z nobenim moškim.

Oba gospoda sta poljubila lepi baronici roko ter odšla. Vedela sta, da proti želji baronice ni nobenega ugovora. Odpotovala sta, spremljala pa ju je podoba krasne, ognjevite baronice Fride na obali reke Gange.

* * *

Leto je minilo in oba gospoda sta se vrnila s svojega potovanja. Gospa baronica ju je povabila k sebi in tako so sedeli v malem salonu med tem, ko si je družica ogledovala krasni tigrovi koži, ki sta jih prinesla slikar Zdravko ter baron Lole s seboj. Kakor najlepša razcvela roža sedela je baronica med svojima tekmecema. Ko je z lahnim migljajem odslovlila svojo družico iz salona, pričela je: „Ljuba in lepa moja prijateljca. Veseli me, da vidim oba zopet zdrava pri sebi in napočil je dan, ko se mi je treba za enega izmed vaju odločiti. Toda sedaj sem šele v pravi zadregi, komu bi podala svojo roko, kajti oba sta junaško izvršila moje naročilo, kar dokazujejo tigrove kože. Da mi bo odločitev lažja, povejta mi, kako sta porabila na potovanju svoj čas; kako se vama je godilo in kaj sta med tem časom doživela.“

Slikar Zdravko zažgal si je na to svalčico ter začel baronici pripovedovati svoje doživljaje. „Nekega večera sem ves izmučen zaspal v svojem šotoru. Okoliinokoli je bilo vse tiho in mirno, na nebu pa so se čarobno lesketale neštete zvezde. Naenkrat začujem neko šumljanje in v moji bližini vzrem mladenko izredne, nadzemske lepote. Sklonila se je k meni ter mi zašepetala na uho: „Pobegnila sem svojemu očetu, ki me sili v zakon z grdim Mohamedom; jaz pa ga ne maram. Vzemi me v svoje varstvo, kajti tebe se moji ljudje boje.“ Sedla je v travo poleg mene ter me začela poljubljati. „Baronica, jaz vas ljubim, toda odpustiti mi morate,“ končal je Zdravko. „Tako dolgo nisem videl ženske. Južno podnebje pa je upljivalo čarobno name, in sladko petje slavčeve v bližnji seči me je spominjalo, da je čas ljubezni — objel sem žensko in poljub za poljubom je zvenel v tiho poletno noč.“

Baronica se je nervozno stresla: Pozabili ste me in prelomili svojo zvestobo!“

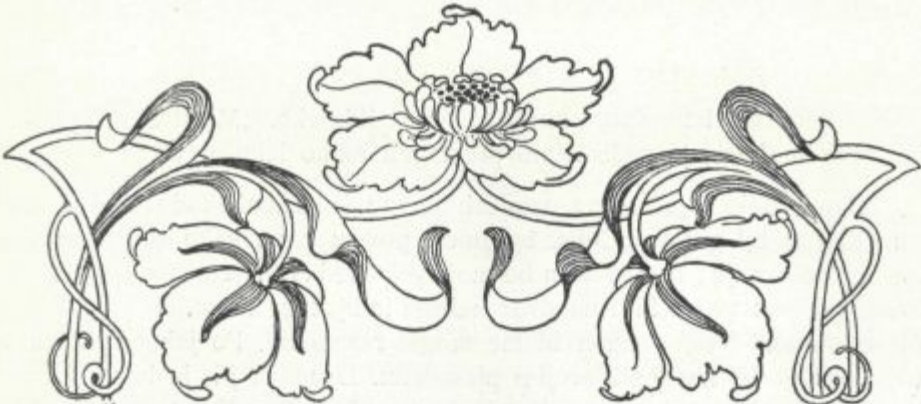
„Oprostite, baronica,“ oprášal se je Zdravko. „Mislim sem vedno na vas, toda moči mi je nedostajalo premagati toliko izkušnjava.“

Baron Lole je vstal, na ustnicah se mu je zazibal škodoželjni posmeh. Zmage si je bil gotov, „Čujte, baronica, povem vam, kako se je meni godilo na potovanju: morda vam bo moja pripovedka bolj ugajala. Na svojem potovanju sem prišel tudi na dvor nekega indijskega kneza. Na razpolaganje mi je ponudil vse, s čimer bi me mogel razveseliti. Po jako razkošni večerji, ukazal je nastopiti svojim plesalkam. Dvanajst jih je bilo in krasne so bile vse, njih ples pa je bil naravnost nedosegljiv. Vse to pa še ni bilo nič; ko se je teh dvanajst plesalk naplesalo, prikazalo se je v magični razsvetljavi krasno žensko bitje, docela razgaljeno. Nje stas je bil božanstven, nje ples očarljiv. Ko je zopet izginila ta ženska, podal sem se na vrt, da si umirim razburjene živce. Luna je sijala skozi vejevje tropičnih rastlin. Šel sem počasi proti vrtni vili, ki mi je bila odločena za bivališče. Ko sem vstopil v svojo spalnico ter odložil oblačila pristopilo je naenkrat k meni ono žensko bitje, katere božanstvenost sem še pred nekolikimi trenutki občudoval; „Gospodar me je poslal svojemu ljubemu gostu na uslugo,“ je dejala ter mi hotela oviti roko okoli vratu. Presenečen sem jo zrl in vsi živci so trepetali v meni. To je bila pač najkrasnejša ženska, kar sem jih videl v življenju. Dlje, ko sem jo zrl, bolj so me spominjale njene poteze na vas, baronica, in to me je obvarovalo nezvestobe. Krasotici sem odkazal spalnico poleg svoje, jaz pa sem legel sam ter vso noč sanjal o vas, baronica.“

Baronica je vstala. „Dovolj vem sedaj in zato se hočem odločiti. Vi, dragi baron, ste pokazali, da ste junak, to je resnica, toda pokazali niste, da ste možak: zaradi tega sem se odločila za prijatelja slikarja Zdravka. Zdravko se je pokazal moža, kajti lepo žensko in tako ugodno priliko prezreti, to ni možato in izključeno ni, da bi večkrat, tudi ko bi bili z menoj že poročeni, prezrli take prilike.“

S kakim obrazom je zapustil baron Lole na to salon krasne baronice, ne pove nam nobena pratka, gotovo pa je, da ni nikdar več prestopil praga njenega salona. Slikar Zdravko pa je živel z baronico srečno ter ni baje nikdar preziral ugodnih prilik pri lepih ženskah.

ZVONIMIR MASLE:
SLAVČEK SRED NOČI ŽGOLI.

Slavček sred noči žgoli,
si družice srčkane želi,
tak žgoli tožnó-vesel,
kot da bi studenček žuborel.

Fantje sred vasi pojo,
z glavo kimajo in pravijo;
„Le poslušaj zdaj, deklíč,
kaj trpí v nočeh samo ta ptič!

Ni družice še dobil
pa zato se je že vžalostil,
kaj trpimo še-le mí
nad deklíči nam nezvestimi!

In zato pa nam se zdí,
da najlepše je o polnočí,
ko brez žen smo in krstá,
in nam sveti luna fantovská!“

Se ne izplača.

Pisar: Prosim za en dan dopusta, ker jutri bo pogreb moje tašče!«

Šef: »In zaradi take malenkosti hočete kar ves dan praznovati?«

Ob blagoslovljenju nove brizgalnice.

Slavnostni govornik: „In zdaj končam z najiskrenejšo željo, da bi nova brizgalnica prav mnogokrat imela priliko delovati v korist naše občine in v čast vrlih naših ognjegascev! Živijo!“

Bahač.

Sluga: „Gospod svetnik, mali Slavko je ravnokar pogoltnil petkronski tolar!“

Bahač: „Prava reč! Moji otroci si lahko privoščijo tudi cekine!“

ZVONIMIR MASLE:

NJEJ!

Ko solnce iz neba višine jasne
toneč za morje v njem žarno leskeče,
in senca se čez hrib in plan zavleče,
pozabljene so njega ure krasne.

Vsemirno zdaj svetloba vsa ugasne,
in sladek sev napaja stvarstvo speče;
ko zôri dan, stvari, vprek se drameče,
dajejo solncu spet pozdrave glasne!

Ko mislil sem na tebe, zorna deva,
visoko si kot solnce mi svetila,
dok zabil nisem nate v teži dneva . . .

Na vek mi nisi v duši zatonila,
na vzhodu si mi zopet zazorila,
in lepše še kot prej — obraz tvoj seva!

Narobe.

— Ne; dvomite o moji zvestobi, gospodična Matilda! Zvestoba moja je čisto zlato!“

— — „Čisto zlato bi mi bilo ljubše.“

Nezanesljivost moških.

Kako se človek moti o moških! Do danes sem mislila, da ljubim edinole Oskarja; danes sem pa naenkrat izpoznala, da mi je Emil desetkrat ljubši.“

Na dekliškem liceju.

Profesor: „Malinšek, ali ste se že bavili s Karolom Četrtem?“

Učenka: „Oprostite, gospod profesor, Karol je šele moj tretji!“

Obrekovanje.

Mati: „Včeraj pozno zvečer videlo se je nekega moškega pri tebi v vrtni lopi!“

Hči: „To je nesramno obrekovanje! Kako se ga bo videlo, ko sem ga videla komaj jaz, ki sem bila poleg njega!“

Trdosrčnost.

„Včeraj se je nekdo izmed mojih častilcev zaradi mene ustrelil. Jaz se le čudim, da mu je preostalo toliko denarja, da si je še lahko kupil samokres.“

Zadostuje.

Snubec: „Ali bi lahko videl vašo gospodično hčerko?“

Oče: „Nepotrebno; menda vam zadostuje, ako Vam pokažem svojo blagajno!“

Previšoka stava.

On: „Staviva, gospodična, za en poljubček, da se bode te še letos poročili!“

Ona: „Velja, toda za poljubček na čelo!“

On: „Ne, tako visoko pa ne stavim!“

Sreča.

— „Ali že veste najnovejše? Poročnika Bergerja je včeraj njegov stotnik ustrelil!“

— „V dvoboju?“

— „Ne; stotnik ga je presenetil pri svoji soprogi v intimnem občevanju. V svoji jezi zagrabil je samokres ter pognal mlademu Bergerju kroglo v glavo.“

— „Kdo bi si mislil, da ima poročnik Berger pri ženskah tako srečo!“

CENA NAJEMNINA.

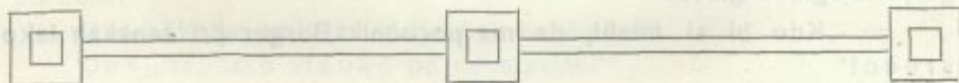
Tri leta je že stanovala vdova Ana Bolar s svojo dražestno hčerko Marijanico v dveh malih sobah tretjega nadstropja stare hiše v L-ulici.

Vdova Bolarjeva je imela že lepše čase. Nje soprog, spreten fotograf se je pred kakimi petnajstimi leti preselil na Dunaj ter ustanovil fotografični atelije, ki je kmalo zaslovel po vsem mestu. Žalibog, umrl je že v nekaj letih ter zapustil vdovi le malenkostni prihranek ter petletno hčerko.

Marljiva vdova je preživljala sebe in svoje dete z retuširanjem fotografičnih podob, vzgajala s pičlim zaslužkom svojo hčerko kar najpopolneje ter se veselila lepega vspeha vzgoje.

Ob času naše pripovedke je torej stanovala vdova Ana Bolarjeva že kake tri leta v stari predmestni hiši. Hišni posestnik Franjo Poljanec, dobrovoljen Dunajčan, ki si je s svojo mešano trgovino napravil toliko premoženja, da jo je opustil v najboljši moški dobi ter se kot udovec zanimal v prostem svojem času — in imel je vedno čas prost — samo še za troje razvedril: vživanju dobrega vina, igranju taroka ter oskrbovanju svoje hiše. Pravzaprav bi se moral zanimati tudi še za vzgojo svojega sina, toda ta je že odrasel očetovi skrbi. Na željo pokojne svoje matere, dokončal je realko, obiskoval tehniko ter se baš pripravljal na zadnji izpit. Sin Franjo je svojega očeta Franja daleč nadkriljeval v omiki, vzlic temu pa je spoštoval dobrosrčnost svojega očeta in zato je vladalo med njima najlepše sporazumljenje.

Najvažnejši dnevi v življenju Poljanca starejšega so bili prvi februarij, prvi maj, prvi avgust in prvi november. To so bili namreč dnevi plačevanja četrletne najemnine. Te dneve se je podal sam od nadstropja do nadstropja od stranke do stranke ter lastnoročno pobiral plačila. Lahko bi sicer zahteval, da bi prihajale stranke k njemu plačevati, toda v tem slučaju bi moral čepeti ves dan doma in čakati na ljudi, to pa ni bilo po njegovem okusu in za ves svet bi ne opustil običajnega taroka.

Zaraditega je torej stari Poljanec že leta in leta pobiral najemnino tudi pri vdovi Ani Bolarjevi osebno. Stoinpetdeset kron je znašala. Pred dvema letoma je nekoč uboga udova zaostala s plačilom. Sama in njena tedaj sedemnajstletna hčerka sta prosili starega Poljanca za potrpljenje, kar jima je tudi brez daljšega pomisleka dovolil.

Ko je potem po preteku dovoljenega roka Bolarka mogla samo sto kron plačati, namesto stoinpetdeset, odstopil ji je Poljanec velikodušno ostanek. Vdova se mu je za to blagosrčnost iskreno zahvalila, Marijanica pa mu je iz hvaležnosti poljubila roko. Tedaj pa — kot pristni Dunajčan je vzlic sivim lasem ohranil zanimanje za lepo ženstvo — je odmaknil roko ter dostavil v šali, da bi mu bilo par poljubčkov na ustnici veliko ljubši. Marijanica mu je na to zarudevša do ušes res pritisnila na vsako lice nekoliko poljubov.

Stari Poljanec se je čutil s tem zelo počeščenega in ko je naslednji rok prišel zopet k Bolarjevim po najemnino, je kar na kratko pripomnil, da naj se mu izplača sto kron v gotovini, ostanek pa v poljubih.

Stara Bolarka in Marijanica ste se smejali dovtipu, toda Poljanec je mislil resno. Nikdar ni bil sicer vsiljiv ali nadležen, a kakih pet poljubov ljubke Marijanice mu je tako prijalo, da bi jih težko pogrešal ob pobiranju najmnine. Bolarjevka in njena hčerka niste zapazile nič slabega v takem načinu plačevanja najmnine, kajti vse se je godilo v dostojni obliki, ki ni žalila poštenih žensk.

Nekega dne pa se je pripetilo nekaj nepričakovanega. Poljanec starejši je nekaj obolel. Bolezen sicer ni bila nevarna, vendar pa mu je domači zdravnik predpisal tritedensko zdravljenje v Marijinih toplicah. Ravno 20. junija, toraj deset dni pred dnevom pobiranja najmnine moral je Poljanec odpotovati v češke toplice ter tako opustiti priljubljeno mu pobiranje najmnine. Pooblastil je v to seveda svojega sina ter mu v ta namen izročil najmninske pogoje vseh strank.

Poljanec mlajši romal je toraj prvega avgusta od stranke do stranke. Tako je došel tudi v malo stanovanje gospe Bolarke.

Ko mu je Marijanica odprla vrata, gledal je začuden lepo deklico, kajti niti sanjalo se mu ni doslej, da v hiši njegovega očeta prebivajo taki biseri. Predstavil se je toraj ter pojasnil, da kot namestnik svojega očeta pobira najmnino.

Mati in hčerka ste se v zadregi spogledali. Nato pa je Bolarka izjavila, da ima pripravljen znesek za najmnino ter izroči Poljancu v zavitku pripravljenih sto kron. Poljanec mlajši je hotel v najmninski poli zabeležiti

plačilo, a pri tem je opazil, da znaša četrletna najemnina Bolarkina stoinpetdeset kron. Vprašal je toraj v zadregi, ako je njegova zabeležka napačna; Bolarka odgovorila mu je vsa zmedena, da je njegova zabeležka že pravilna, toda...

Poljanec mlajši pogledoval je zdaj vdovo, zdaj sramu zarudelo hčerko: po daljši zadregi se je šele Bolarka zavedla svojega položaja ter pripomnila, da znaša četrletna najemnina res stoinpetdeset kron, toda gospod Poljanec je velikodušni dobrotnik njene hčerke ter ji ob vsakokratnem roku podari petdeset kron... ne sicer podari... vendar podari... Skratka, gospa Bolarka je toliko časa pojasnjevala Poljancu, da je ni prav nič več razumel in da bi lahko mislil najslabše o Marijanici. Tedaj pa se je ojunačila Marijanica, ko je videla, da utegne trpeti njeno dobro ime, ter kar na kratko povedala Poljancu mlajšemu, kako je pravzaprav z najemnino. Sto kron v gotovini je dejala, namesto petdeset kron pa pet poljubov v dostojni obliki.

Poljanec mlajši se je prav srčno nasmejal, potem pa je pripomnil, da navad, oziroma naredb svojega očeta tudi on ne sme izpreminjati, ker je za pravilno plačevanje najmnine odgovoren, zato prosi uljudno, vendar odločno, da se mu izplača takoj tudi ostalih pet poljubov.

Po daljšem omahovanju se je tudi ta gospodarjeva zahteva uredila in Poljanec mlajši je bil celo tako pošten, da je šesti poljub, za katerega se je Marijanica v naglici vštela, takoj vrnil deklici.

* * *

Naslednji dan je prejel Poljanec starejši v Marijine kopelji pismo svojega sina, v katerem mu natančno poroča o uspehu nabiranja najmnine. Celó o plačilnem načinu vdove Bolarke mu ni zamolčal. Stari Poljanec se je nasmehnil temu poročilu, ko je je do konca prečital. Odpisal mu je sicer nekaj o „navihancih“, toda na tihem se je pa le veselil, da jabelko ni padlo daleč od jablane.

* * *

Po očetovi vrnitvi sta se oče in sin, ki se je med tem časom v lepo Marijanico temeljito zaljubil, dalje časa posvetovala. Nasledek tega posvetovanja pa je bilo pismo, ki ga je stari Poljanec pisal vdovi Bolarki:

„Cenjena gospa!

Z obžalovanjem Vam moram javiti, da mi s prvim novembrom ne bo več mogoče prepuščati Vam stanovanja za dosedanjo najemnino. Moj sin namreč zahteva kar najodločneje, da se Vaša najemnina znatno poviša. Ta

navihanec zahteva celih desettisoč kron četrletno, ki se naj pa izplačuje na način, kakor se je izplačevalo doslej onih preostalih petdeset kron. Po pravici rečeno, uvidim sam, da je ta zahteva naravnost nesramna, kajti čas, ki bi ga vzelo tisoč poljubov po deset kron, bi onemogočil Vaši gospodični hčerki vsako drugo poslovanje. Najbolje bi toraj bilo, ko bi se gospodična Marijanica hotela odločiti, ter skleniti z mojim sinom pogodbo za vse življenje; na ta način bi potem lahko v vsakdanjih obrokih svojim dolžnostim zadoščala.

Ako ste toraj Vi in Vaša gospodična hčerka z mojim nasvetom zadovoljni, lahko se pogodba med njo in mojim sinom sklene čez šest tednov v tukajšnji Karlovi cerkvi.

Z odličnim spoštovanjem udani

Poljanec starejši.*

* * *

Pogodba se je sklenila, kakor je želel stari Poljanec. Poljanec mlajši in Marijanica sta bila že tri mesece omožena, stari Poljanec pa je še vedno skoraj vsak dan kasiral poprejšnje vsako četrletje pripadajoče mu poljube pri svoji sinahi.

Res, dandanašnji so gospodarji v svojih zahtevah naravnost nesramni.

Najhujše.

A: „Čemu si pa tako žalosten in pobit?“

B: „Kaj bi ne bil? Pomisli, moj pisar je nocoj z mojo ženo pobegnill!“

A: „In zaradi tega si tako žalosten?“

B: „Kaj še! Ali napumpal me je ta mrha pred pobegom za sto kron, in teh ne bom nikdar več videl!“

Kako si človek pomaga iz zadrege.

On: „Glej kako lepo salato imajo tu!“

Ona: „To je vendar krompir!“

On: „Saj jaz mislim — krompirjevo salato!“

OSVETA.

Franja, brhka in lepa hišinja pri baronn Lenariču, se je ravnokar z gospó baronico nekaj sporekla ter se zaradi tega namenila ob prvi priliki maščevati. Ta prilika se ji je kmalo ponudila.

Ko ste baronica in Franja ravno pospravljale salon, začul se je iz bližnje sobe baronov klic: „Srček moj ljubi, pridi vendar za trenutek k meni!“

„Ali mislite mene ali milostivo gospo baronico?“ vskliknila je hišinja poredno.

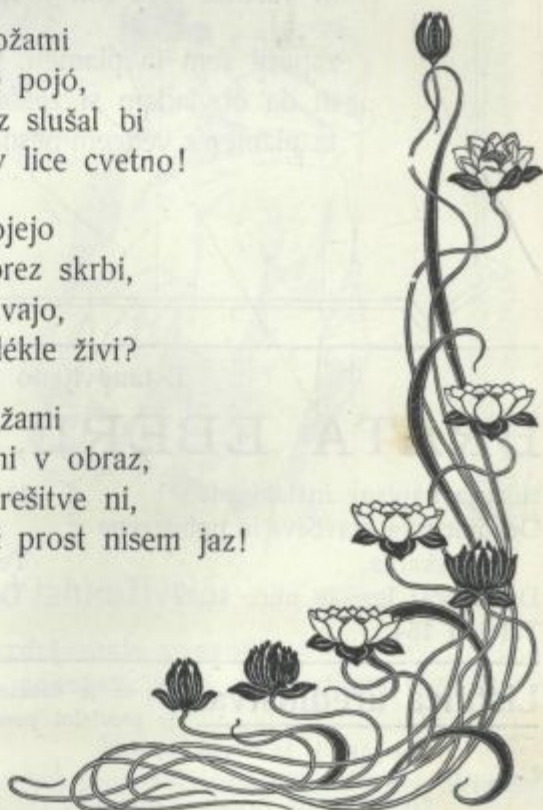
ZVONIMIR MASLE:

SIRENE...

Na oknu za rožami
Sirene vabljivo pojó,
vso noč jih jaz slušal bi
in gledal jim v lice cvetno!

Se smejejo, pojejo
in rajajo vse brez skrbi,
življenje le uživajo,
čemu pa naj dékle živi?

Kot roži za rožami
zrem lepi Sireni v obraz,
zgubljen sem, rešitve ni,
v življenju več prost nisem jaz!

ZVONIMIR MASLE:
ZAKLAD.

Bajé na kvaterno soboto moč
skrivnostna svet vesoljni širom vlada,
in nad zakladom, v podrtinah grada,
se vname plamen blede svitajoč....

Kdor srečen je, mu dano je to noč,
da vgléda plamen, varuha zaklada,
krog rožni venec dene, da obvlada
in lahko dvigne si zaklad nekoč...

Ko v kvaterni, mladostni dobi verni
dekletu plamen je v očeh žarel
in varoval srce mu hrepeneče,

zapazil sem ta plamen, poln sreče,
in da obvladam si zaklad nezmerni,
ta plamen z vencem pesmi sem obdel...

Ustanovljeno 1842.

BRATA EBERL, LJUBLJANA

slikarja napisov in lakirarja.
Dekoracijska, stavbeva in pohištvena
pleskarka.

Delavnica: Igriške ulice št. 8.
Telefon 154.

tovarna oljnatih barv, laka in fir-
neža z električno gonilno silo.
Telefon 154.

Trgovina in pisarna: Miklošičeve
(Frančiškanske) ulice 6.

Listnica uredništva. Da se je današnja številka „Ježa“ tako zakasnila, vzrok je preobilni posej v tiskarni. Častiti naročniki naj nam torej blagovolijo to zamudo oprostiti.